

DE RE MILITARI XCIX

Брой 99

DE RE MILITARI

Журнал за конфликтите в Леванта и Магреб

Автори: Руслан Трад, Александър Стоянов, Венцислав Божев

Място на издаване: София, България

Дата на издаване: 6.7.2018

Сайт на авторите:

www.ruslantrad.com, www.historyofwars.net

Сайт на журнала:

www.remilitari.wordpress.com

Facebook страници:

<https://www.facebook.com/hystoryofwars>

<https://www.facebook.com/intidar.blog.and.news>

<https://www.facebook.com/deremilitari>

Контакти:

ruslantrad@gmail.com

klubvoennaistoria@gmail.com

v.bozhev90@gmail.com

За заявки за изготвяне на детайлни карти: klubvoennaistoria@gmail.com

ISSN 2367-9476

АВТОРИТЕ

РУСЛАН ТРАД

Журналист на свободна практика с фокус върху Близък изток и Северна Африка. Създател на първия български блог за Близък изток, Intidar, както и на организацията Форум за арабска култура. Водил е лекции за политически движения и процеси в Близкия изток в аудитории на Софийски университет, Нов български университет, Червената къща и Дипломатически институт към МВНР. Пътува често в Близкия изток, като публикува репортажи от Ливан, Югоизточна Турция, Тунис, Ирак и Сирия, а през 2014 заснема филм в Иракски Кюрдистан на фронтовите линии с „Ислямска държава“.

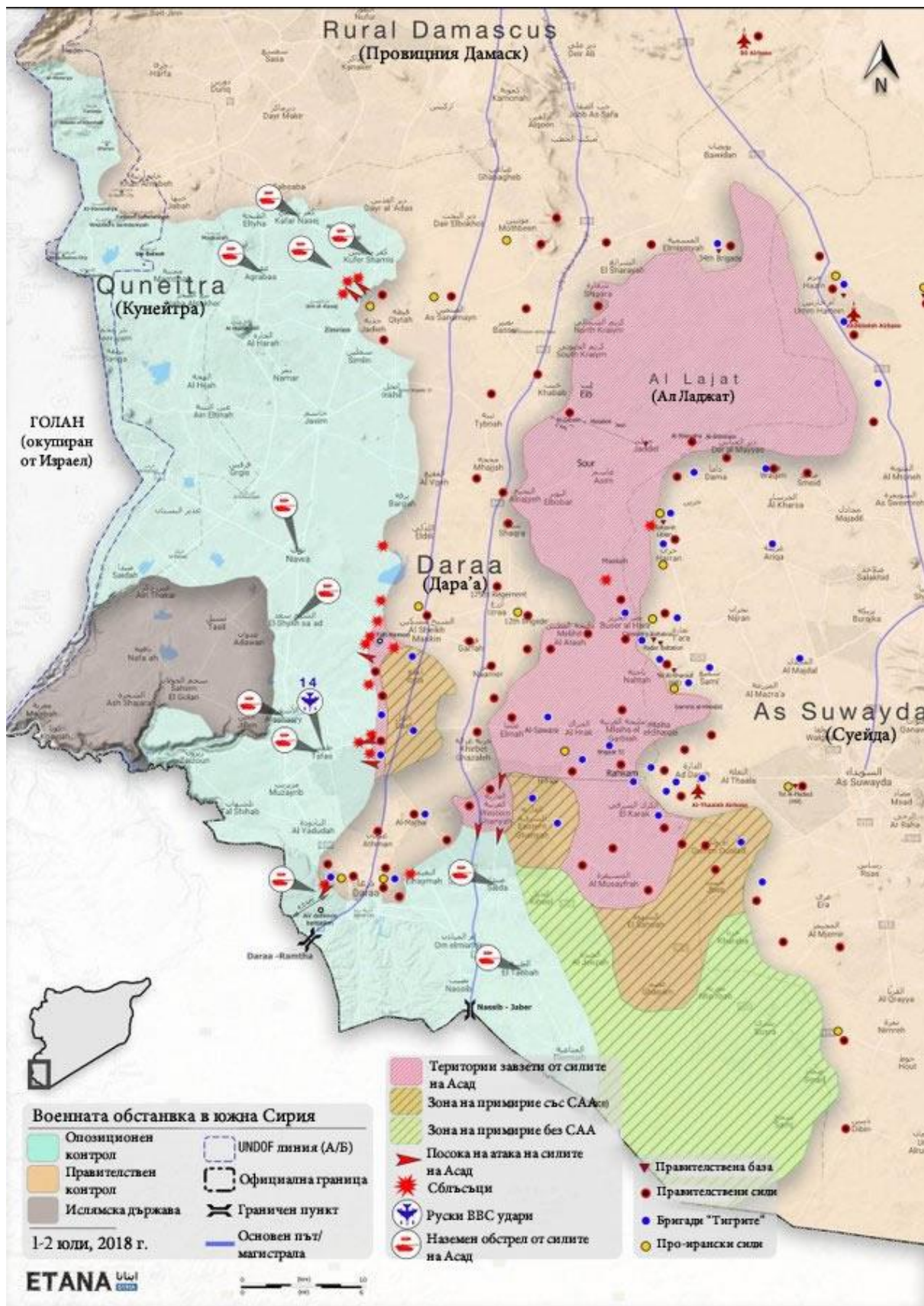
АЛЕКСАНДЪР СТОЯНОВ

Историк и журналист, доктор, а преди това и *magister cum laude* от Лайденския университет в Нидерландия. Отговорен редактор и създател на списание “Военна История” и съосновател на “Клуб Военна История”. Автор на множество публикации, посветени на различни проблеми от военната и политическата история на Европа и Близкия Изток. Автор на единствените подробни карти на български език, проследяващи конфликтите в Сирия, Ирак, Либия, Йемен, Нигерия, Афганистан и Сомалия.

ВЕНЦИСЛАВ БОЖЕВ

Политолог и експерт в областта на международните отношения с богат опит в анализа на европейските политически процеси, както и на динамиката на отношенията в Близкия изток и постсъветското пространство. Автор на множество материали и академични текстове по въпросната тематика. Участник в международни изследователски проекти и теренни проучвания в Близкия изток.

СИТУАЦИЯТА В СИРИЯ: ЮЖНА СИРИЯ

На 29 юни Свободната сирийска армия се оттегли от общо 7 селища в провинция Дараа, предоставяйки ги на проправителствените сили. В същото време продължиха и паралелните преговори между Свободната сирийска армия, местни лидери и Русия за постигане на трайно примирие в източната част на провинцията.

На 30 юни правителствената 4-та механизирана дивизия атакува позиции на Южния фронт (Свободна сирийска армия) в квартал Ал Манишия на град Дараа. В хода на сраженията силите верни на президента Асад загубиха три танка, без да постигнат обаче съществен напредък срещу бунтовниците.

На 1 юли, Даил и Ибта, намиращи се по главния път водещ към Музариб, западно от Дараа, станаха поредните две селища предаващи се доброволно под правителствен контрол. Ден по-късно – на 2 юли - след овладяването на Даил, “Тигрите” насочиха усилията си към следващото селище в посока Музариб - Тафас.

Атаката им бе посрещната от ожесточена съпротива, като през целият ден бяха водени ожесточени боеве северно и източно от градчето. Тафас е с важно значение, тъй като неговата загуба би означавала разделяне на бунтовническата територия на две части.

На 3 юли денят премина относително спокойно с изключение на няколко незначителни престрелки около Тафас, където бунтовниците за момента категорично отказват да предадат своето оръжие. В хода на сраженията се забелязва, че проправителствените сили все по-често използват пленени или иззети от бунтовниците американски противотанкови системи TOW.

В същото време, от Руския център за помирение в Сирия обявиха, че в рамките на една седмица 27 селища от провинциите Кунейтра, Суейда и Дараа доброволно са приели условията за прекратяване на огъня и са преминали под правителствен контрол.

На 4 юли Оперативният щаб на Свободната сирийска армия, отговорен за действията в Южна Сирия, обяви че прекратява преговорите с Русия. Основни причини са отказът на бунтовниците да предадат своите тежки оръжия, както и тяхното настояване

проправителствените сили да се изтеглят напълно от всички овладени до този момент селища.

Минути след обявлението, руските ВВС подновиха своите бомбардировки над бунтовнически позиции в Тафас, Дараа, Сайда, Майдин и Тайба.

На 5 юли проправителствените сили подновиха с пълна сила сухопътната си операция срещу бунтовниците. В рамките на деня те успяха да овладеят бившето поделение за ПВО отбрана и радарната станция северно от Ал Нуаяма, както и Сайда. По този начин те наложиха ефективен контрол на ключовия кръстопът, който свързва магистрала М5, водеща на юг към границата с Йордания и главен път 109, който стига до провинциалната столица.

На 6 юли бунтовниците обявиха спиране на огъня в Югозападна Дараа, след като бяха проведени преговори с посредничеството на Русия. Според споразумението:

- граничният пункт с Йордания Насиб, ще премине под контрола на Асад
- всеки, който не иска да остане в Югозападна Дараа, ще бъде оставен да се отправи към Идлиб
- силите на правителството ще се изтеглят от 4 селища

В същото време, израелски въздушни удари поразиха военен пункт на Асад в Южна Сирия, след като ракета на правителството попадна на израелска територия.

КАКВО ЩЕ СЕ ДОГОВОРЯТ ТРЪМП И ПУТИН ЗА СИРИЯ?

Докато в Южна Сирия правителствените сили, подкрепени от Русия, извършват безпрецедентни по брой въздушни удари срещу опозиционните части, американският президент Доналд Тръмп и руският му колега Владимир Путин, се готвят за среща в Хелзинки, на която основна тема ще е ситуацията в Сирия. Очаква се двамата да обсъдят възможното излизане на американските сили от източните райони на страната в полза на руските части. И докато въздушните удари предизвикват вълна от бежанци, Русия и САЩ изглежда замислят ново споразумение за разпределение на зоните на влияние.

Още от 2011 година САЩ решават да стоят встрани от основните действия в сирийската гражданска война, макар официално да подкрепят бунтовническите части. Реално, обаче, обещаната помощ остава повече на хартия и в стаите на ООН – до 2017 програмата за въоръжаване на бунтовниците, инициирана от Обама, постига минимални резултати, изразяващи се в няколко доставки на оръжие и предоставянето на съвети. С идването на Тръмп тази програма беше прекъсната, а изказванията му подсказваха, че новият американски президент не желае да стои в Сирия.

Все пак, по време на операциите срещу Ислямска държава, САЩ подкрепят кюрдските сили в Източна Сирия и изграждат няколко наблюдателни постове и бази. Доналд Тръмп няколко пъти повдига темата за изтегляне на американските сили. Първо заяви това в началото на мандата си, а след това – по време на срещата си с йорданския крал Абдула II през юни.

Двамата лидери дискутираха надълго и широко Сирия. За Йордания Южна Сирия е особено важна, предвид огромното количество бежанци, търсещи убежище от обстрела на силите на Асад. Именно заради това Абдула II търси подкрепа както сред руснаците, така и сред израелците за установяване на зона, в която да не се извършват военни офанзиви. Така се стигна до създаването на т.нар. „зона за

деескалация“. Споразумението за зоната така и не беше спазено, а сегашната офанзива на Асад я нарушава напълно. Източник от Белия дом заяви, че Тръмп вярва в постигането на сделка с руснаците по т.нар. „изключителна зона“ в Югозападна Сирия, която ще позволи на американските сили да се изтеглят, без да влизат в конфронтация.

През март Тръмп отново заяви, че иска да изтегли частите си от Сирия при първа възможност, само часове след като Пентагонът посочи нуждата от запазването на американско присъствие.

Сега, Тръмп иска да поднови разговорите за Южна и Източна Сирия по време на срещата си с Путин, планирана за юли. Според американски медии, Тръмп планира да позволи на руските сили да помогнат на Башар Асад да върне контрола си над районите, граничещи с Йордания. В тази част на Сирия, американците и техни партньори подкрепят няколко бунтовнически формации, включително мощната фракция Южен фронт, която контролира части от оспорваната провинция Дараа.

През последните месеци именно в Южна Сирия имаше военни конфронтации между про-ирански сили и американски части.

В края на юни, британското издание The Times съобщи, че английски самолети са бомбардирани позиции на силите на Асад, след като е имало сблъсъци в района на Танф – пустинна територия по границата с Йордания и Ирак, държана в момента от подкрепени от САЩ и Великобритания бунтовници. Именно в Танф се намира една от американските бази в Сирия – останалите са разположени в Източна и Северна Сирия в територии, държани от кюрдските сили и Сирийските демократични сили.

САЩ няколко пъти предупреждават Москва и Дамаск, че е възможна размяна на огън, ако про-иранските милиции, подкрепящи сирийската армия, не се изтеглят от Южна Сирия и районите близки до военните бази на Вашингтон. В търсенето на споразумение с Русия, Тръмп вярва, че ще си спести напрежение. В замяна на това, Тръмп иска гаранции от Русия, че сирийският режим няма да атакува бунтовническите сили в Южна Сирия и ще постигнат примирие с тях, вероятно с условието за изтегляне към северните райони, държани от опозиционни части.

Тръмп също така очаква Русия да установи реална „зона за деескалация“, която да възпре потенциално напрежение между проиранските милиции и израелската армия.

Тези планове на Тръмп са посрещани със скептицизъм от анализаторите.

Преговорите между Асад и бунтовниците в Южна Сирия, които бяха организирани с посредничеството на Русия, вече се провалиха два пъти. Като резултат, руската авиация извърши бомбардировки над различни градове в провинция Дараа, причинявайки смъртта на няколко десетки цивилни само за първите два дни на юли. Бунтовническите сили също подновиха действията си и отвърнаха на атаките на правителството с обстрел и контраатаки. Директен резултат на офанзивата на Асад са вече над 310 000 цивилни, които напуснаха домовете си в търсене на убежище. Смята се, че ако боевете продължат, те могат да провокират бежанска вълна от близо един милион души.

Не на последно място, възможно споразумение между Тръмп и Путин би донесло сериозно разочарование сред бунтовниците и САЩ рискват да отблъснат още повече възможни съюзници заради непоследователната си политика. Дали ще има и какво ще е споразумението, светът ще разбере след срещата между двамата президенти на 16 юли в Хелзинки.

Дараа е особено важна територия както за правителството, така и за бунтовниците. Именно тук през 2011 избухва протестната вълна срещу Асад, превърнала се година по-късно в граждански конфликт. Неслучайно за правителството е много важна Дараа да падне под негов контрол – това ще е символичен удар по опозиционните сили. Дараа също така дава контрол до границата с Йордания и плодородните райони на Южна Сирия, които осигуряват сериозен процент от добива на жито, зеленчуци и плодове за цяла Сирия.